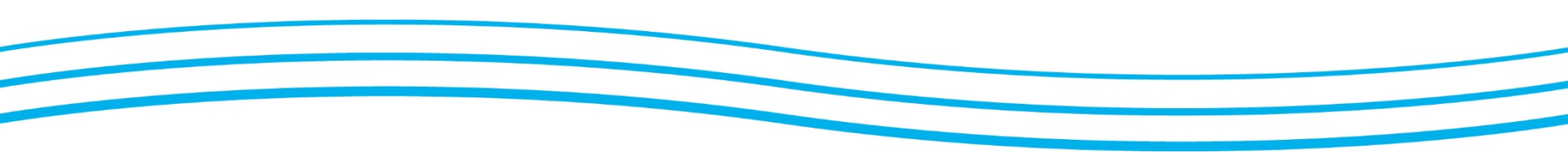

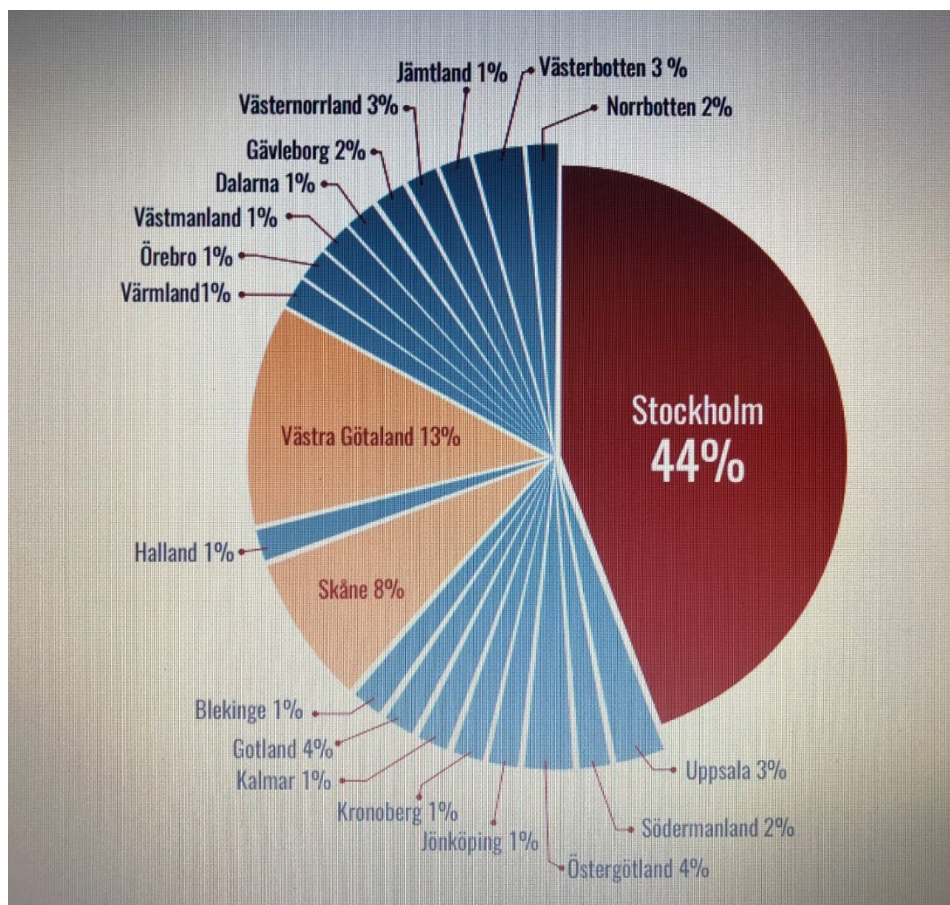
Hemläxa nr 2 – Rurban Region Geografier i Västernorrlands län

Romana Culjak, Niklas Selin och Mathias Sundin

Kultur

STATLIGA KULTURUTGIFTER I ETT REGIONALT PERSPEKTIV

Fördelning av medel i geografin

44% av statliga pengarna går till Stockholms län, där 22% av befolkningen bor.

Statens kulturmedel ligger på 900 kr/person i Stockholms län

Genomsnittet i riket är 500 kr/person.

Kultursamverkansmodellen

Målet att ge den regionala nivån ökat självbestämmande kring sina prioriteringar och förutsättningar. Fungerar den?

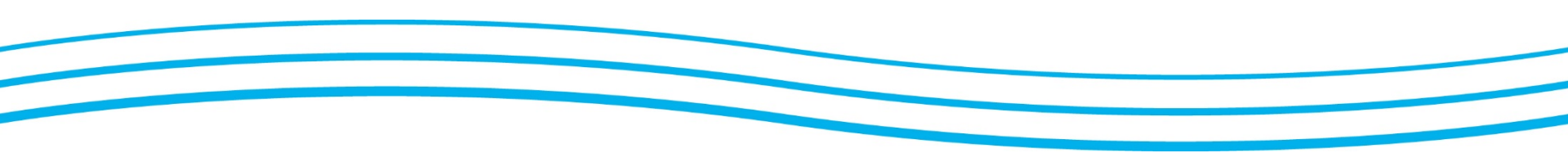
Som kultursamverkansmodellen fungerar idag bidrar den inte till ökad tillgång till kultur i landsbygder i hela landet, utan koncentrationen av kultur till de större orterna i varje region finns kvar. Det regionala inflytandet över kulturmedlen har ökat i och med kultursamverkansmodellen, men det har inte gett någon effekt på den geografiska fördelningen av kultur inom regionerna. I de flesta regioner går merparten av medlen till kultur som är stationerad i de största orterna i regionen, eftersom det ofta är där institutioner som länsteatrar och läns museer finns. I många fall turnerar produktionerna som finansieras av medlen, men inte alltid.

För mer info se: [Balansrapport #1 2018](#)

Var finns de statliga arbetstillfällena placerade?

Dominans av jobb inom kultursektorn finns i storstäderna

- Mer än hälften, 237 av 446, av de film- och teaterregissörer som är medlemmar i Teaterförbundet bor i Stockholms kommun.
- 70 procent av konstnärerna bor i storstäder som Malmö, Stockholm och Göteborg.
- Att konstnärerna till stor del bor i storstäder behöver inte betyda att tillgängligheten till den konst de producerar är koncentrerad dit, eftersom de flesta turnerar. Däremot är det sannolikt att boendeorten påverkar vilka intryck konstnären får, och vilka perspektiv och frågor som den väljer att utgå från i sin konst.

Samhällsservice

- Av länets arbetstillfällen finns ca 85 procent lokaliserade i tätorterna, 2 procent på större arbetsplatser utanför tätorterna och 6 procent finns i glesare bygd (ca 7 000 jobb). Resterande del förvärvsarbetande är rörliga eller restfödda. En allt större del av de förvärvsarbetande arbetspendlar in till tätorter, vilket har en stor inverkan på serviceförsörjningen i de glesare bygderna.

Solberg

Dagbefolkning 2016:

Totalt 44 sysselsatta
personer 20-64 år.

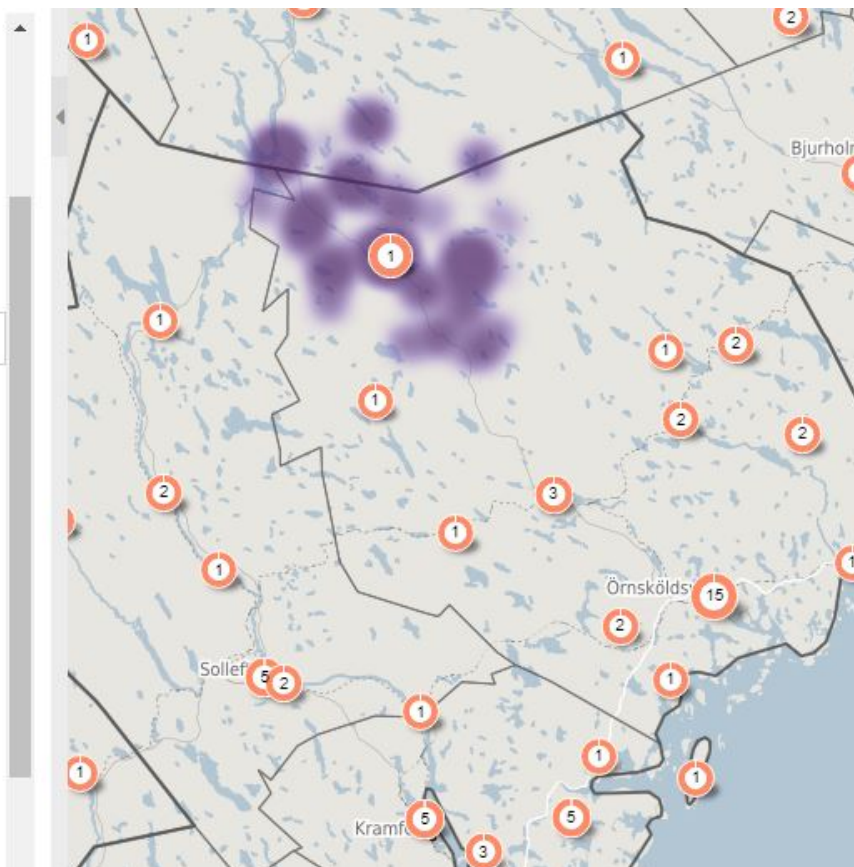
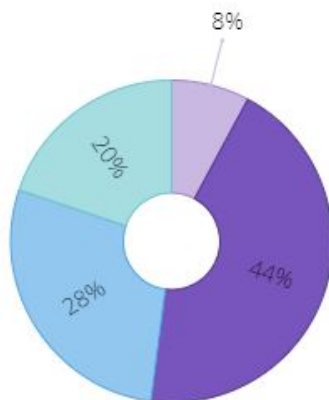
Arbetsställen 2016:

Totalt 23 arbetsställen.

Nattbefolkning 2017/2018:

Totalt 242 personer

Åldersfördelning

- I Solberg butikens upptagningsområde finns 23 arbetsställen. Butiken har under de senaste tio åren i snitt fått 226 856 kronor i stöd. Den kommersiella servicen har i Solberg för varje arbetsställe mottagit 9 863 kronor i stöd.

Motsvarande siffra för hela Västernorrlands län är 251 kronor per arbetsställe. De flesta arbetsställen ligger ändå i ett upptagningsområde för en butik som inte mottar stöd för kommersiell service.

Haverö

Dagbefolkning 2016:

Totalt 61 sysselsatta
personer 20-64 år.

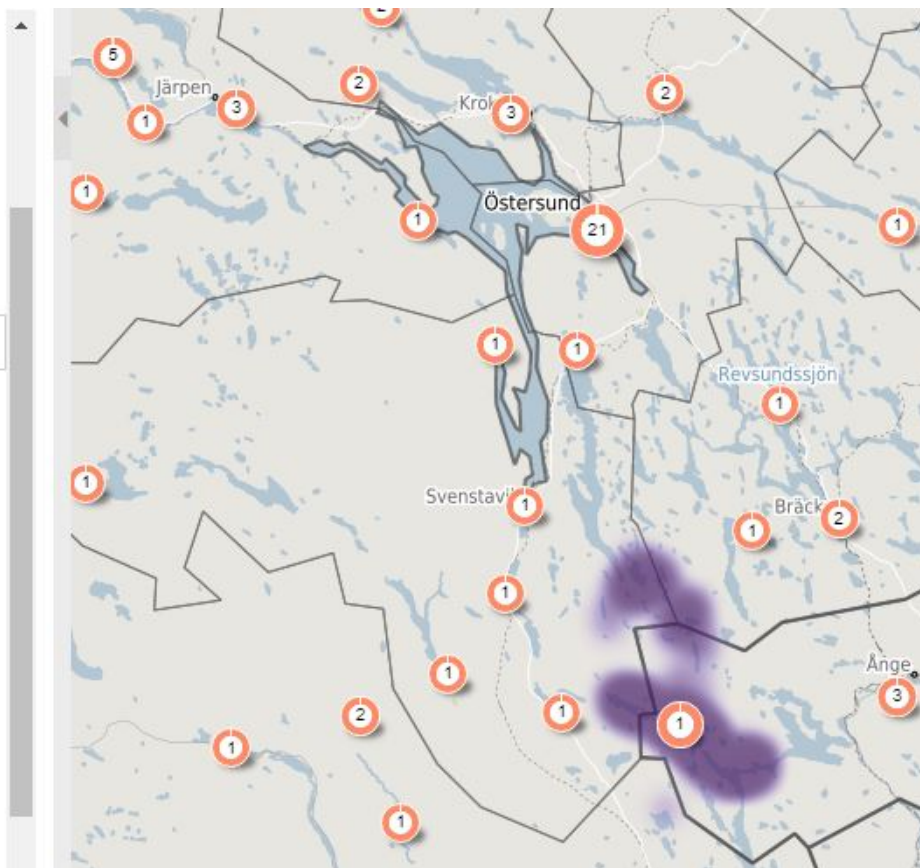
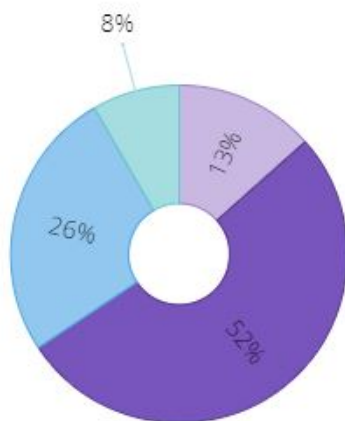
Arbetsställen 2016:

Totalt 41 arbetsställen.

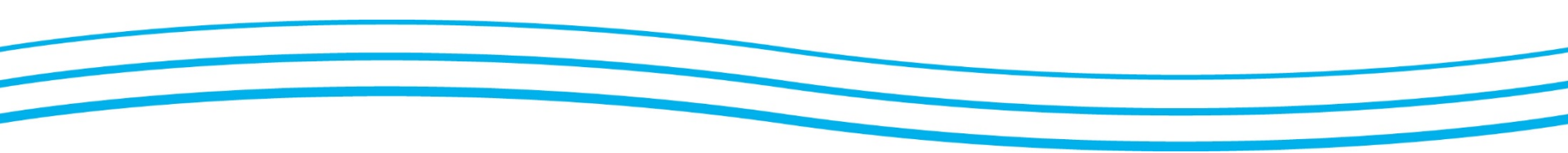
Nattbefolkning 2017/2018:

Totalt 335 personer

Åldersfördelning

- I Haverö butikens upptagningsområde finns 41 arbetsställen. Butiken har under de senaste tio åren i snitt fått 185 737 kronor i stöd. Den kommersiella servicen har i Haverö för varje arbetsställe mottagit 4 530 kronor i stöd.

Kollektivtrafik

Utmaningar

En minskande och åldrande befolkning i kombination med långa avstånd gör det svårt att bibehålla service i glesbygd. Detta gäller även kollektivtrafik. Samtidigt så vill vi ha en levande glesbygd då många av våra viktiga näringar så som jordbruk, skogsbruk, gruvnäring, energiproduktion etc. ligger i glesbygd.

Sverige ska vara världsledande i omställningen till ett hållbart samhälle. Detta måste ske på ett sätt som möjliggör fortsatt utveckling i hela landet. Kollektivtrafik är ett viktigt instrument för hållbarhet. Hur kan vi bibehålla och utveckla kollektivt resande i glesbygd?

Möjligheter

- Ökad samordning av offentlig finansierade transporter – kollektivtrafik och särskilda persontransporter (sjukresor, färdtjänst, skolskjuts)
- Hela-resan-perspektiv som kombinerar linjelagd trafik, anropsstyrd trafik, pendlarparkering, samåkning etc.
- Mindre och mer flexibla fordon
- Samhällsplanering som möjliggör samordning av transporter exempelvis geografiskt styrda vårdkallelser och anpassning av skolans tider
- Optimera rutter och trafikutbud (analyser och trafikplanering)
- Digitalisering – distansteknik, smarta appar etc.

Vad gör vi i Västernorrland?

Inom ramen för projekt Koll2020 så ska kollektivtrafiken i ett av våra glesbygdsområden (Nordingrå) utvecklas. Detta sker genom behovsanalys, trafikutveckling, marknadsföring och test av utvecklad trafik. Syftet är att se hur optimering och utökning av trafik i ett område påverkar invånarnas resvanor och attityder.

Testet startar i juni 2019 och pågår till maj 2020.

Mer om detta trafiktest finns att läsa i bilagan "Trafiktest Nordingrå".

